

Munich Personal RePEc Archive

European Studies Curricula applied on the Labour Market

Buda, Mariana and Horga, Ioan

University of Oradea

2012

Online at <https://mpra.ub.uni-muenchen.de/62953/>

MPRA Paper No. 62953, posted 18 Sep 2015 06:07 UTC

Curricula de Studii europene din Romania. Aplicabilitate pe piața muncii.

Mariana Buda, Ioan Horga

Studiul de față face parte dintr-o cercetare mai amplă ce vizează dezvoltarea curriculei de studii europene din România. Lucrarea de față s-a născut din dorința de a răspunde întrebărilor studenților care doresc o formare în domeniul studiilor europene, dar și celor care își pun problema aplicabilității acestor studii pe piața muncii. Lucrarea nu pretinde a fi exhaustivă. Se dorește, însă, reflectarea unei stări de fapt și a unei realități existente, o inventariere a resurselor actuale și constituie un instrument de lucru capabil să reflecte o nouă abordare și o dinamică a nevoilor în învățământul universitar românesc, vizibilă în România.

Pentru realizarea acestui lucru am realizat un studiu de caz în care am colectat date de la toate universitățile din România. Ca sursă principală pentru colectarea datelor am folosit site-urile oficiale ale universităților din România, realizând o bază de date primară cu informații despre toate cursurile de studii europene. Concret, am accesat site-ul fiecărei universități și apoi pe cel al fiecărei facultăți din respectiva universitate. Pe baza unei grile anterior stabilite ce cuprinde numele universității, numele facultății, al specializării sau al programului de studiu, am colectat toate cursurile ce fac referire la dimensiunea europeană. Am notat de fiecare dată doar titlul cursului, multitudinea de cursuri existente nepermițându-ne intrarea în fiecare fișă a disciplinei. Am realizat acest demers pentru toate cele trei nivele de studiu: Licență, Master și Doctorat.

Este posibil ca în timpul colectării informațiilor să fi fost omise anumite cursuri, având în vedere că sursele folosite, în general cele on-line, să nu fi permis cunoașterea și a altor cursuri existente în programele de studiu ale facultăților. Acest lucru ar putea contribui la diminuarea gradului de rigoare al cercetării. Însă, toate aceste omisiuni nu pot să aibă o dimensiune importantă care să pună în discuție cantitatea de informație culeasă. Asumându-ne aceste rezerve inerente unui studiu, vom căuta să dezvăluim specificul Curriculei de studii europene din instituțiile de învățământ superior din România.

Cursurile inventariate aparțin anului universitar 2008/2009, an în care am început să realizăm cercetarea de față, însumând pentru cele trei nivele de studii un număr impresionant de cursuri din categoria studiilor europene, și anume aproape 2000.

În dezvoltarea travaliului nostru am repartizat cursurile selectate din domeniul studiilor europene pe cele 9 domenii cu care operează Comisia Europeană pentru Acțiunea Jean Monnet: EU Legal Studies, EU Political and Administrative Studies, EU Economic Studies, EU Historical Studies, EU Interdisciplinary Studies, EU Intercultural Dialogue Studies, EU Communication and Information Studies, EU and Comparative Regionalism Studies, EU International Relations and Diplomacy Studies, pentru care am și păstrat denumirea în limba engleză, pentru a nu crea confuzii printr-o traducere poate neadecvată¹.

Acest demers a fost dificil din cel puțin două puncte de vedere, fapt care ar ridica unele semne de întrebare asupra obiectivității cercetării noastre. În primul rând că nu întotdeauna titlul cursului este relevant pentru a fi reținut pentru a face parte din curricula de studii europene (foarte multe nuanțări pot fi făcute din acest punct de vedere pentru cursurile de EU Historical Studies, EU Interdisciplinary Studies, EU Intercultural Dialogue Studies). Apoi, noi am dorit să vedem curricula de studii europene dintr-o perspectivă mai largă, de aceea am inclus în demersul nostru și cursuri referitoare la literatura europeană, istorie veche, medievală și modernă, etc., considerând că acestea oferă un fundament solid de cunoaștere a unității europene. Aceeași perspectiva am avut-o în vedere și în cazul cursurilor generale de studii europene oferite studenților de la specializări tehnice sau ne-umaniste².

Este curricula de studii europene adaptată cerințelor de pe piața muncii? Pentru a răspunde la această întrebare pe care și-o pun probabil toți cei care doresc să realizeze studii în domeniul studiilor europene, am urmărit să vedem în ce măsură cursurile de studii europene pot să ofere studenților cunoștințe specializate, în ce măsură îi face pe aceștia capabili să rezolve în mod sistematic probleme, să formuleze ipoteze și să le aplice într-un context, să-și exprime puncte de vedere și să-și argumenteze opiniile, să propună perspective și soluții. Vom avea în vedere aici și competențele de bază³ necesare pentru integrarea pe piața muncii, prezentate de Steven Joseph, șeful Biroului de Ocuparea Forței de Muncă în domeniul Carierelor europene din

---

¹ *Lifelong Learning Programme*, site oficial al Comisiei Europene.

Vezi: <http://eacea.ec.europa.eu/llp/jeanmonnet/directory/New/Version/2008/V1/ajmrepertoire/distrib.Asp>

² Facultatea de Științe, Universitatea "1 Decembrie 1918" Alba Iulia, Facultatea de Educație Fizică și Sport, Universitatea de Vest Vasile Goldiș din Arad

³ Steven Joseph, *Working at the EU Institutions: New HR Selection Strategies*, comunicare prezentată în cadrul Conferinței internaționale „Exchanging Experiences on curricula and teaching methods”, la Roma, în cadrul Adunării Generale SENT, 1-3 July 2010. Vezi: <http://www.sent-net.uniroma2.it/>

Bruxelles, Belgia. Aceste competențe sunt: *Analiza și rezolvarea de probleme, Dezvoltarea competențelor de comunicare, Calitate și rezultate, Învățare și dezvoltare, Stabilirea priorităților și organizare, Rezistență și mobilitate, Munca în echipă, Dezvoltarea abilității de lider.*

Curricula de EU Historical Studies, în corelație cu alte domenii de învățământ stabilește contextul general, necesar aprofundării oricăror chestiuni. Spre exemplu, discipline ca Istoria Economiei, Istoria dreptului sunt necesare pentru a avea baza pe care fiecare student urmează să construiască apoi, cu ajutorul disciplinelor de specialitate. Pe de altă parte, existența unui număr mare de discipline cu caracter general din domeniul EU Historical Studies, și la nivel de Licență și la nivel de Masterat, poate afecta adaptarea viitorilor lucrători la cerințele de pe piața muncii. Ne referim aici la nivelul de pregătire practică oferită studenților, care ar putea fi mai evidențiat prin introducerea unor cursuri mai practice. Și totuși, curricula de EU Historical Studies aduce o contribuție deosebită la formarea unei culturi locale, naționale, regionale, europene și globale, la toate nivelele de studiu, în corelație cu dimensiunea europeană. Pe de altă parte, conform competențelor de bază necesare pentru integrarea pe piața muncii, enunțate de Steven Joseph, șeful Biroului de Ocuparea Forței de Muncă în domeniul Carierelor europene din Bruxelles, curricula de EU Historical Studies se încadrează în cerințele formulate: *Analiza și rezolvarea de probleme (Istoria minorităților în Europa⁴, Civilizație și societăți europene⁵), Dezvoltarea competențelor de comunicare (Istoria relațiilor europene⁶, Europeanism și autohtonism. Dezbateră ideatică interbelică⁷), Calitate și rezultate (Cultură și civilizație europeană (curs în limbă străină)⁸, Istoria economiei europene⁹, Reprezentări ale Europei Centrale¹⁰), Învățare și dezvoltare (Istoria Europei și a Uniunii Europene¹¹, Național, European, Universal¹², Istoria euroregiunilor¹³), Stabilirea priorităților și organizare (Modelarea noii*

---

⁴ Facultatea de Istorie, Geografie și Relații Internaționale – Universitatea din Oradea

⁵ Facultatea de Științe Juridice și Administrative - Universitatea din Pitești

⁶ Facultatea de Litere - Universitatea de Nord din Baia-Mare

⁷ Facultatea de Istorie-Geografie, Universitatea Ștefan cel Mare din Suceava

⁸ Facultatea de Economie și administrare a afacerilor, Universitatea de Vest din Timișoara

⁹ Facultatea de Relații Economice Internaționale, ASE București

¹⁰ Facultatea de Istorie și Filozofie, Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca

¹¹ Facultatea de Litere și Științe, Universitatea Petrol-Gaze din Ploiești

¹² Facultatea de Litere, Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași

¹³ Facultatea de Istorie-Geografie, Universitatea Ștefan cel Mare din Suceava

*Europe*¹⁴, *Istoria economiei europene*¹⁵, *Geneză instituțională și cultură politică europeană și românească*¹⁶, *Rezistență și mobilitate (Istoria intelectuală a Europei (secolul XX)*¹⁷, *Cultură și civilizații: diferențe și interferențe*¹⁸, *Cultura de masă în spațiul european*¹⁹, *Munca în echipă (Proiecte de unitate europeană în sec. XVIII-XIX*²⁰, *Tranziția spre democrație. Modele și cazuri specifice în Europa Centrală și de Est*²¹), *Dezvoltarea abilității de lider (Modernizare și europenism*²², *Europa și lumea în sec. XX. Democrație și totalitarism*²³, *Istoria relațiilor europene*²⁴).

Referitor la modul de adaptare a curriculei de **EU Political and Administrative Studies** la piața muncii, cursurile din domeniul european EU Political and Administrative Studies oferă studenților cunoștințe specializate, care le furnizează informații despre realitatea politică și instituțională europeană, iar uneori și internațională. La prima vedere, caracterul cursurilor din cadrul acestui domeniu este unul destul de teoretizant, dar această impresie poate să nu se confirme în totalitate dacă s-ar putea analiza și conținutul cursurilor. Foarte importante pot fi considerate cursurile care tratează problema politicilor europene, problematica politicii externe comune europene. Adaptabilitatea EU Political and Administrative Studies la piața muncii se vede cel mai bine din existența unor cursuri care se referă la problematici punctuale, mai ales în cadrul programei de la Master, care trebuie să contribuie într-o măsură foarte mare la specializarea beneficiarilor pe anumite problematice. Dacă analizăm modul în care cursurile de EU Political and Administrative Studies pot contribui la o formarea unei culturi a comunităților locale, regionale, naționale, europene și globale, se poate observa că la nivel de Licență, curricula de EU Political and Administrative Studies este axată pe dimensiunea europeană, din punct de vedere al evoluției procesului integrării și a instituțiilor europene deopotrivă, aflată uneori în corelație cu dimensiunea globală (cursuri despre instituțiile europene și cele internaționale) și cu

---

¹⁴ Facultatea de Studii europene, UBB Cluj

¹⁵ Facultatea de Relații Economice Internaționale, ASE București

¹⁶ Facultatea de Istorie, Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași

¹⁷ Facultatea de Istorie-Geografie, Universitatea Ștefan cel Mare din Suceava

¹⁸ Facultatea de Comunicare și Relații Publice, SNSPA București

¹⁹ Facultatea de Litere - Universitatea de Nord din Baia-Mare

²⁰ Facultatea de Științe și Litere, Universitatea "Petru Maior" Tg. Mureș

²¹ Facultatea de Istorie și Filozofie, UBB Cluj

²² Facultatea de Științe Socio-umane, Universitatea din Craiova

²³ Facultatea de Istorie - Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași

²⁴ Facultatea de Litere - Universitatea de Nord din Baia-Mare

cele regională și locală (de ex., cursuri care tratează problematica instituțiilor europene și a corelațiilor cu cele naționale sau cursuri care urmăresc interrelaționările european-regional). Aceste abordări pot fi întâlnite atât la nivel Licență cât și Masterat, ceea ce demonstrează interesul academic pentru familiarizarea beneficiarilor actului pedagogic cu evoluția spațiului european în general, dar și cu actorii și problemele spațiului politic european. Pe de altă parte, dacă avem în vedere competențele de bază necesare pentru integrarea pe piața muncii, și anume *Analiza și rezolvarea de probleme, Dezvoltarea competențelor de comunicare, Calitate și rezultate, Învățare și dezvoltare, Stabilirea priorităților și organizare, Rezistență și mobilitate, Munca în echipă, Dezvoltarea abilității de lider*, fiecare dintre aceste își găsesc câte un corespondent în curricula de EU Political and Administrative Studies, în sensul că fiecare dintre aceste competențe pot fi dezvoltate prin cursurile care sunt integrate în domeniul de științe politice și administrative.

Curricula de **EU Economic Studies** ar trebui să reflecte cel mai bine modul de adaptare al studenților la piața muncii prin transmiterea de cunoștințe care să-i ajute să se adapteze. Pe de altă parte, curricula de EU Economic Studies ar trebui să conțină cele mai multe cursuri practice în formarea de abilități practice. Dacă observăm baza de date curriculară cu titlurile cursurilor inventariate observăm că EU Economic Studies cuprinde cursuri cu caracter practic, care să-i ajute pe studenți să se integreze pe piața muncii: *Întocmirea proiectelor de finanțare europeană*²⁵, *Managementul proiectelor europene*²⁶, *Funcționarea pieței unice în Uniunea Europeană*²⁷, la nivel de Licență și *Mediul Strategic al Economiei Europene*²⁸, *Metodologia cercetării științifice interdisciplinare în economia comunitară*²⁹, *Piața muncii și politica socială în UE*³⁰, *Mecanisme fundamentale ale Pieței Unice Europene*³¹, *Finanțarea formării-cercetării-inovării. Strategii europene*³² la nivel de Masterat. Dacă avem în vedere și cele 8 competențe necesare pentru integrarea pe piața muncii, ele își găsesc corespondent la nivelul curriculei de

---

²⁵ Facultatea de Zootehnie și Biotehnologii, Facultatea de Agricultură – Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară din Cluj Napoca

²⁶ Facultatea de Istorie-Filosofie-Geografie - Universitatea din Craiova

²⁷ Facultatea de Drept și științe administrative - Universitatea din Craiova

²⁸ Facultatea de Științe Economice, Universitatea Ecologică din București

²⁹ Facultatea de Economie și administrare a afacerilor, Universitatea de Vest din Timișoara

³⁰ Facultatea de Economie și Administrarea afacerilor, Universitatea din Craiova

³¹ Facultatea de Management turistic și comercial, Universitatea Creștină Dimitrie Cantemir din București

³² Facultatea de Economie și administrare a afacerilor, Universitatea de Vest din Timișoara

EU Economic Studies: Analiza și rezolvarea de probleme (*Gestionarea fondurilor europene*³³, *Piețe, concurență și politică economică a UE*³⁴), Dezvoltarea competențelor de comunicare (*Euromanagementul resurselor umane*³⁵, *Managementul resurselor umane în context european și internațional*³⁶, *Negocieri pe piața internă a Uniunii Europene*³⁷), Calitate și rezultate (*Audit și control financiar în U.E.*³⁸, *Strategii macroeconomice europene*³⁹), Învățare și dezvoltare (*Întocmirea proiectelor de finanțare europeană*⁴⁰, *Mediul de afaceri european și internațional*⁴¹), Stabilirea priorităților și organizare (*Economie europeană și politici de dezvoltare regională*⁴², *Strategii investiționale în UE*⁴³), Rezistență și mobilitate (*Strategii europene de inovare și competitivitate*⁴⁴, *Practici concurențiale și anticoncurențiale în Uniunea Europeană*⁴⁵), Munca în echipă (*Etica și spiritul european în afaceri*⁴⁶), Dezvoltarea abilității de lider (*Sisteme și metode informaționale aplicate în afaceri europene*⁴⁷, *Mediul de afaceri european și strategia competitivității*⁴⁸, *Managementul afacerilor europene*⁴⁹). Ca și concluzie, putem afirma că EU Economic Studies transmite studenților cunoștințele necesare pentru însușirea unei culturi economice, dar și suficiente abilități practice pentru integrarea pe piața muncii, prin cursurile propuse.

În ceea ce privește gradul de adaptabilitate a curriculei de **EU Legal Studies** pe piața muncii, cursurile de EU Legal Studies oferă, în general, studenților cunoștințe specializate, capabile să dezvolte un bagaj de cunoștințe în ramuri diverse și cu grad înalt de complexitate din

---

³³ Facultatea de Științe Economice, Universitatea „Valahia” din Târgoviște

³⁴ Facultatea de Litere și Arte, Universitatea Lucian Blaga din Sibiu

³⁵ Facultatea de Științe Economice, Universitatea Bogdan Vodă

³⁶ Facultatea de Științe politice, SNSPA, București

³⁷ Facultatea de Științe Economice, Universitatea Bogdan Vodă

³⁸ Facultatea de Administrație publică- SNSPA București

³⁹ Facultatea de inginerie Managerială - Universitatea Ecologică din București

⁴⁰ Facultatea de Zootehnie și Biotehnologii, Facultatea de Agricultură – Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară din Cluj Napoca

⁴¹ Facultatea de Administrație și Afaceri- Universitatea din București

⁴² Facultatea de Economie și administrare a afacerilor, Universitatea de Vest din Timișoara

⁴³ Facultatea de Economie, ASE București

⁴⁴ Facultatea de Economie, ASE București

⁴⁵ Facultatea de Marketing, ASE București

⁴⁶ Facultatea de Studii economice europene, Universitatea Româno-Americană din București

⁴⁷ Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor, Universitatea Constantin Brâncuși din Tg-Jiu

⁴⁸ Facultatea de Economie și administrare a afacerilor, Universitatea de Vest din Timișoara

⁴⁹ Facultatea de Economie și administrare a afacerilor, Universitatea de Vest din Timișoara

cadrul dreptului. Cursurile din categoriile de *Drept general european*, *Drept public european* și *Drept privat european* asigură nu doar transmiterea unui bagaj teoretic, ci și formarea de abilități juridice de aplicare a diverselor cunoștințe în cazuri concrete. Adaptabilitatea curriculei de EU Legal Studies la piața muncii se vede cel mai bine privind conținutul celor două subdomeniilor de *Drept economic european* și *Drept social european*. Prezența acestor cursuri în curricula de EU Legal Studies este un indicator important în aprecierea compatibilității domeniului cu cerințele pieței muncii. Curricula de EU Legal Studies contribuie la toate nivelele de studii la promovarea unor valori extrem de importante pe piața muncii, cum ar fi responsabilitatea socială și organizațională, protecția lucrătorului sau echitatea. Cursurile de EU Legal Studies contribuie la dezvoltarea unor competențe specifice domeniului, între care cele mai importante sunt: competențe avansate instrumental-aplicative, care permit soluționarea de probleme și spețe, adică aplicarea cunoștințele juridice teoretice dobândite asupra unor situații concrete din sfera dreptului internațional, european sau național; competențe de înțelegere comparativă a fenomenului juridic național sau european în context internațional; competența de înțelegere și interpretare corectă a textului normativ, în special, din cadrul dreptului internațional sau dreptului european, potrivit metodelor și tehnicilor consacrate de interpretare juridică; capacitatea de a face raționamente critice cu caracter științific, pentru a elabora un set de argumente în sprijinul unei idei; capacitatea de a elabora o sinteză complexă a unor idei și probleme prezente în doctrină și practică, în legătură cu o temă dată, cu implicații în dreptul internațional, european sau comparat; capacitatea de a face o alegere justificată rațional între mai multe soluții alternative; capacitatea de a culege și ordona informații specifice legate de o problemă dată; capacitatea de a realiza o cercetare independentă într-un domeniu nou, juridic sau conex.

Cursurile de **EU Interdisciplinary Studies** oferă în general beneficiarilor acestora, studenților, cunoștințe specializate care să le ofere o perspectivă cât mai largă asupra aspectelor din realitate. Cursurile abordează tematici care să-i facă pe studenți capabili să răspundă cerințelor pieței muncii, la nivel european. În ziua de azi, tendința de lărgire a sferei de cunoștințe este tot mai mare, iar abilitățile practice necesare pentru a se descurca pe piața muncii trebuie să fie cât mai variate. Or, acest aspect este foarte bine evidențiat în curricula de EU Interdisciplinary Studies, care oferă sfere largi de pregătire. Noi considerăm că în acest domeniu

se reflectă cel mai bine tendința de europeanizare a curriculei, căci aici au fost introduse cursurile ce în funcție de titlu păreau a avea cea mai largă abordare. Considerăm că această abordare este cea mai potrivită pentru noua Europă a pieței muncii, unde cele mai importante sunt cunoștințele practice și modalitatea prin care studenții pot să se descurce în fața noilor provocări. Suntem convinși că toate domeniile de studii europene oferă o pregătire solidă la nivelul acumulării de informații și cunoștințe, însă EU Interdisciplinary Studies este partea care ar trebui să se ocupe de furnizarea abilităților mai degrabă practice, dar extrem de utile, în demersul de integrare pe piața muncii. Considerăm, totodată, că ar fi util ca această curriculă să fie mai dezvoltată, la nivelul țării noastre, să existe mai multe cursuri și să ocupe unul din primele locuri la nivelul clasificării domeniilor de studii europene, tocmai pentru că în cadrul acestei curricule trebuie să se găsească descrise abilitățile, capacitățile și performanțele pe care orice persoană trebuie să le dețină pentru a se integra pe piața muncii. Interdisciplinaritatea în sine oferă deschidere, flexibilitate, adaptabilitate, capacitatea de a jongla cu cunoștințele, adică competențe esențiale pe piața muncii europene, dar nu numai. Dacă analizăm curricula de EU Interdisciplinary Studies în funcție de competențele de bază⁵⁰ necesare pentru integrarea pe piața muncii, putem observa că toate cele 7+1 competențe pot fi ușor asociate cursurilor care se predau în cadrul EU Interdisciplinary Studies. Aceste competențe sunt: Analiza și rezolvarea de probleme (*Muncă și ocupare în Uniunea Europeană*⁵¹, *Interpretări de texte europene*⁵², *Norme și standarde europene în cadastru*⁵³), Dezvoltarea competențelor de comunicare (*Multilingvismul instituțiilor europene*⁵⁴, *Comunicare și ecumenism într-o Europă creștină*⁵⁵, *Teatrul european modern și contemporan*⁵⁶, *Traducerea - profesie europeană*⁵⁷, *Învățarea englezei într-o Europă comună*⁵⁸, *Limbile UE: comunicarea interculturală în domeniul economic*⁵⁹), Calitate și rezultate

---

⁵⁰ Steven Joseph, *op. cit.*

⁵¹ Facultatea de Comunicare și Relații Publice- SNSPA București

⁵² Facultatea de Științe socio-umane- Universitatea Creștină Partium

⁵³ Facultatea de Mine, Universitatea din Petroșani

⁵⁴ Facultatea de Limba și literatura română- Universitatea Spiru Haret din București

⁵⁵ Facultatea de Teologie Ortodoxă- Universitatea Ovidius din Constanța

⁵⁶ Facultatea de Litere, Universitatea de Nord Baia Mare

⁵⁷ Facultatea de Litere, UBB Cluj

⁵⁸ Facultatea de Litere, Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași

⁵⁹ Facultatea de Litere și Arte, Universitatea Lucian Blaga din Sibiu

(*Metodologia traducerii Acquis-ului comunitar*⁶⁰, *Practica traducerii documentelor comunitare*⁶¹, *Managementul sistemelor informatice europene*⁶²), *Învățare și dezvoltare (Urbanism și amenajarea teritoriului în România și în UE*⁶³, *Petrolul și dezvoltarea europeană*⁶⁴, *Strategia europeană a Societății cunoașterii, a cercetării, învățământului și economiei bazate pe cunoaștere*⁶⁵), *Stabilirea priorităților și organizare (Instituții și programe europene antidrog*⁶⁶, *Practici europene pentru formare continuă*⁶⁷), *Rezistență și mobilitate (Multilingvismul instituțiilor europene*⁶⁸, *Geografie regională mondială – Europa*⁶⁹, *Kinetoterapia în Europa*⁷⁰), *Munca în echipă (Traducerea legislației europene*⁷¹, *Limbile UE: comunicarea interculturală în domeniul economic*⁷², *Ghiduri europene de diagnostic și tratament în urticarie, particularități în urticaria autoreactivă*⁷³), *Dezvoltarea abilității de lider (Utopie și distopie în context european*⁷⁴, *Avangarda românească în context european*⁷⁵).

Noua curriculă de studii europene, formată din EU Intercultural Dialogue Studies, EU Communication and Information Studies, EU and Comparative Regionalism Studies, EU International Relations and Diplomacy Studies, este foarte adaptată cerințelor impuse de piața muncii. Pe de o parte ea dezvoltă abilități necesare integrării într-o societate modernă, în care în special limbile moderne și abilitățile informatice sunt foarte importante. Sigur, pe lângă aceste deprinderi practice, se mai pune accentul și pe o abordare interdisciplinară și multidisciplinară a materiilor de studiu, ceea ce conduce la dezvoltarea capacităților intelectuale de a face sinteze, analize, conexiuni și de a rezolva probleme. Pe de altă parte, în noua curriculă de studii

---

⁶⁰ Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Limbi moderne, Universitatea Tibiscus din Timișoara

⁶¹ Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Limbi moderne, Universitatea Tibiscus din Timișoara

⁶² Facultatea de Litere și Științe, Universitatea Petrol-Gaze din Ploiești

⁶³ Facultatea de Litere și Științe Sociale, Universitatea Constantin Brâncuși din Tg-Jiu

⁶⁴ Facultatea de Litere și Științe, Universitatea Petrol-Gaze din Ploiești

⁶⁵ Facultatea de Economie și administrare a afacerilor, Universitatea de Vest din Timișoara

⁶⁶ Facultatea de Sociologie și asistență socială, Universitatea din București

⁶⁷ Facultatea de Inginerie electrică, energetică și informatică aplicată, Universitatea Tehnică Gh. Asachi din Iași

⁶⁸ Facultatea de Limba și literatura română- Universitatea Spiru Haret din București

⁶⁹ Facultatea de Drept – Universitatea Mihail Kogalniceanu din Iași

⁷⁰ Facultatea de Educație fizică și sport, Universitatea din Oradea

⁷¹ Facultatea de Litere, Istorie și Teologie, Universitatea de Vest din Timișoara

⁷² Facultatea de Litere și Arte, Universitatea Lucian Blaga din Sibiu

⁷³ Facultatea de Medicină- Universitatea de Medicină și Farmacie Carol Davila

⁷⁴ Facultatea de Litere, Universitatea de Nord Baia Mare

⁷⁵ Facultatea de Litere, Istorie și Teologie, Universitatea de Vest din Timișoara

europene, găsim cel puțin câte un curs echivalent pentru fiecare dintre cele 8 competențe necesare pentru o bună adaptare pe piața muncii: Analiza și rezolvarea de probleme (*Dialogul intercultural mijloc de gestionare a diversității europene*⁷⁶, *Relații politico-diplomatice și militare europene*⁷⁷), Dezvoltarea competențelor de comunicare (*Comunicare intracomunitară*⁷⁸, *Comunicarea diplomatică în Europa secolelor XX-XXI*⁷⁹, *Comunicând Europa*⁸⁰), Calitate și rezultate (*Informația și cunoașterea – resurse de putere ale Uniunii Europene*⁸¹, *Mentalități europene: relația între mentalități și mediul de afaceri*⁸²), Învățare și dezvoltare (*Elite și ideologii culturale în UE: Dialogul cultural româno-european*⁸³, *Istoria relațiilor Europei cu lumea musulmană*⁸⁴), Stabilirea priorităților și organizare (*Conceptul de calitate în jurnalismul european*⁸⁵, *Construcția europeană. Minoritari, marginali*⁸⁶), Rezistență și mobilitate (*Reprezentare și comunicare în modernitate. Europa și lumea nouă*⁸⁷, *Limbajul comunicării europene*⁸⁸), Munca în echipă (*Europa și identitățile de frontieră*⁸⁹, *Regimul constituțional al cultelor din Uniunea Europeană*⁹⁰), Dezvoltarea abilității de lider (*Organizații europene și euroatlantice*⁹¹, *Idei și experimente în avangarda europeană*⁹², *Elite și ideologii culturale în UE: Dialogul cultural româno-european*⁹³).

Concluzia lucrării noastre este că în România avem o curricula de studii europene adaptată pieței muncii actuale. Cursurile transmit informații generale și speciale ce sunt în măsură să formeze tinerilor abilități și capacități pentru surmontarea sarcinilor impuse de piața

---

⁷⁶ Facultatea de Istorie, Geografie și Relații Internaționale – Universitatea din Oradea

⁷⁷ Facultatea de Relații internaționale și studii europene - Universitatea Spiru Haret din București

⁷⁸ Facultatea de Administrație publică - Școala Națională de Studii Politice și Administrative

⁷⁹ Facultatea de Istorie, Geografie și Relații Internaționale, Universitatea din Oradea

⁸⁰ Facultatea de Științe politice, Filosofie și Științe ale comunicării, Universitatea de Vest din Timișoara

⁸¹ Facultatea de Sociologie și asistență socială, Universitatea Spiru Haret din București

⁸² Facultatea de Litere și Științe, Universitatea Petrol-Gaze din Ploiești

⁸³ Facultatea de Științe și Litere, Universitatea "Petru Maior" Tg. Mureș

⁸⁴ Facultatea de Istorie-Geografie, Universitatea Ștefan cel Mare din Suceava

⁸⁵ Facultatea de Științe politice, Filosofie și Științe ale comunicării, Universitatea de Vest din Timișoara

⁸⁶ Facultatea de Istorie, Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași

⁸⁷ Facultatea de Litere, Istorie și Teologie, Universitatea de Vest din Timișoara

⁸⁸ Facultatea de Istorie, Geografie și Relații Internaționale, Universitatea din Oradea

⁸⁹ Facultatea de Istorie, Geografie și Relații internaționale, Universitatea din Oradea

⁹⁰ Facultatea de Drept și Științe administrative, Universitatea Ovidius din Constanța

⁹¹ Facultatea de Relații internaționale și studii europene - Universitatea Spiru Haret din București

⁹² Facultatea de Litere și Teologie, Universitatea Dunărea de Jos din Galați

⁹³ Facultatea de Științe și Litere, Universitatea "Petru Maior" Tg. Mureș

muncii, să rezolve în mod sistematic probleme, să formuleze ipoteze și să le aplice într-un context, să-și exprime puncte de vedere și să-și argumenteze opiniile, să propună perspective și soluții. Remarcăm însă faptul că o bună parte dintre cursurile de studii europene transmit mai degrabă informații teoretice, fără a pune un accent deosebit pe partea practică. Aici ne gândim în special la curriculele din domeniile tradiționale de studii europene, precum EU Legal Studies, EU Historical Studies, EU Economic Studies, EU Political and Administrative Studies. Sigur, cunoștințele teoretice reprezintă baza formării abilităților practice într-un domeniu, însă noi considerăm că studiile europene ar trebui să fie studii mult mai aplicative și cu o evidențiere mai mare a caracterului practic. Cu toate acestea, toate cele 7+1 competențe de bază necesare pentru integrarea pe piața muncii își găsesc corespondent în cadrul cursurilor de studii europene din România.

O soluție pe care noi o considerăm pertinentă pentru creșterea gradului de aplicabilitate a studiilor europene din România și pentru a face mai ușoară trecerea de la teoretic la practic este punerea în aplicare a unor stagii de practică în cadrul cărora să se exerseze abilitățile practice dobândite în teorie. Sigur, stagiile oferite de Parlamentul European, Comisia Europeană sau alte Instituții europene nu sunt mereu la îndemâna tuturor studenților. De aceea, după modelul oferit de aceste Instituții, se pot organiza simulări sau jocuri de rol în cadrul fiecărei facultăți unde se predă studii europene. Pentru noi, cel mai aproape este modelul Universității din Oradea, Facultatea de Istorie, Relații Internaționale, Științe Politice și Științele Comunicării care a organizat mai multe evenimente practice pentru studenți. Prezentăm în continuare trei dintre acestea.

În perioada 16 – 17 martie 2012 a avut loc în cadrul Universității din Oradea, sub coordonarea Asociației Studenților de la Relații Internaționale și Studii Europene (ARISE) și Institutul pentru Studii Euroregionale Sesiunea Științifică Națională a Studenților de la Relații Internaționale și Studii Europene cu titlul „Uniunea Europeană în criză?!”. Participanții la acest eveniment sunt studenți, masteranzi și doctoranzi din centrele universitare din Cluj-Napoca, București și Oradea. Inițiativa studenților orădeni pentru desfășurarea unei sesiuni științifice naționale la Universitatea din Oradea reprezintă, dincolo de importanța științifică certă a unui asemenea eveniment, și o recunoaștere a eforturilor făcute de către studenții orădeni în direcția

aprofundării cunoștințelor teoretice, precum și o materializare a meritelor mediului academic orădean în direcția cercetării.

În perioada 14-18 mai 2012 Departamentul de Studii Europene și Relații Internaționale al Facultății de Istorie, Relații Internaționale, Științe Politice și Științele Comunicării a desfășurat acțiunea “Professionnels, leaders locaux et étudiants au service de l’Europe”, coordonată de către lect. univ. dr. Cristina-Maria DOGOT. Acțiunea a avut loc în cadrul proiectului Jean Monnet “Le leadership politique et le développement organisationnel de l’Union Européenne” coordonat de către dna Cristina-Maria Dogot, proiect ce se desfășoară în perioada septembrie 2012 – august 2013.

În perioada 2-8 iulie 2012 Institutul de Studii Euroregionale Oradea – Debrecen și Departamentul de Relații Internaționale și Studii Europene din cadrul Universității din Oradea a organizat Școala de Vară itinerantă „Ethnic and Religious Minorities and Majorities – for a democratic intercultural dialogue at the European Union Eastern Border”. Școala de vară s-a desfășurat în Transilvania, pe traseul Oradea - Cluj-Napoca - Târgu Mureș - Sighișoara - Brașov - Bran - Predeal - Sinaia - Sibiu - Deva - Stana de Vale – Oradea și a fost organizată de lect.univ.dr. Mircea Brie. Școala de Vara a fost organizata cu suportul Comisiei Europene prin intermediul Programului Jean Monnet. Pe parcursul celor 7 zile, participanții au beneficiat atât de cursuri teoretice si dezbateri interactive asupra problematicilor relațiilor dintre majoritate si minoritate, cat si de aplicații practice de teren. S-au vizitat localități si regiuni cu o mare diversitate etno-confesionala, dar si unele cu specific romanesc, maghiar, german sau țigănesc.

Surse bibliografice:

- Belot, Céline, Brachet, Claire, *Enseigner l’Europe a travers l’Action Jean Monnet. Etat des lieux et pistes de réflexions* în „Politique européenne. Enseigner l’Europe”, L’Harmattan, nr. 14, automne 2004
- Biermann, Rafael, Mintchev, Emil, *A Core Curriculum for European Studies in South Eastern Europe* în “European Integration and South Eastern Europe”, Center for European Integration Studies, Bonn, Germany, 2002
- Boca, Anca, *Agenda 2000 and the challenge of Romania’s integration in the European Union’s structures*, în Dan Grigorescu & Nicolae Paun (eds), „European Studies Today”, EFES, Cluj-Napoca, 1998

- Crăciun, Claudiu, *Nesting Europe. The State of European Studies and Research in Romania* in EpsNet Kiosk Plus, Vol. 1, No. 1, June 2003 <http://www.pedz.uni-mannheim.de/daten/edzk/gde/03/Nesting%2520Europe%2520The%2520state%2520of%2520European%2520Romania.pdf>
- Daniel Barbu, *Political Science in Romania, Country Report*, în „Knowledge Base Social Sciences Eastern Europe”, 2002. Vezi on line: <http://www.cce-socialscience.net/archive/politicalscience/article1.html>
- Georgakakis, Didier, Smith, Andy, *Enseigner l'Europe*, în „Politique européenne. Enseigner l'Europe”, L'Harmattan, nr. 14, automne 2004
- Horga, Ioan, *European and/or EU Studies Curriculum between Internal and External Drivers*, în The Romanian Journal of International Relations and European Studies, 2012, Nr.1., Vol 1
- Horga, Ioan, Farneti, Roberto, *European and/or EU Studies Curriculum between Internal and External drivers* în „EUSA Papers”, Network of European Union Centers of Excellence, 2011 http://euce.org/eusa/2011/papers/11d_horga.pdf
- Joseph, Steven, *Working at the EU Institutions: New HR Selection Strategies*, comunicare prezentată în cadrul Conferinței internaționale „Exchanging Experiences on curricula and teaching methods”, la Roma, în cadrul Adunării Generale SENT, Iulie 2010 <http://www.sent-net.uniroma2.it/>
- Smith, Michael L., *Creating a New Space: UK European Studies Programmes at the Crossroads* în „Journal of Contemporary European Studies”, Vol. 11, No. 1, 2003
- Umbach, Gaby, Scholl, Bruno, *Towards a Core Curriculum in European Union Studies* în „European Political Science Review”, epsNet Kiosck Plus, nr. 2.2, 2003
- *Lifelong Learning Programme*, site oficial al Comisiei Europene. <http://eacea.ec.europa.eu/llp/jeanmonnet/directory/New/Version/2008/V1/ajmrepertoire/distrib.Asp>